TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisten äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa Ore., joka tiistai The Western Workmen's Pub. Society'n kustantamana.

TILAUSHINNAT YHDYSVALTOIHIN
1 vuosikerta....$1.50 Puoli vuotta....90c
CANADAAN JA SUOMEEN
1 vuosikerta....$1.75 Puoli vuotta..$1.00

TOVERITAR
BOX 99 ASTORIA, ORE.

Entered as second-class matter July 18th, 1911, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3rd, 1879.

TOVERITAR

(THE WOMAN COMRADE)
SUBSCRIPTION RATES
IN THE UNITED STATES:
One year.....$1.50 6 months.....90c
IN CANADA:
One year.....$1.75 6 months....$1.00
IN FOREIGN COUNTRIES:
One year.....$1.75 6 months....$1.00

Advertising rates 50c per inch per insertion. Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa. Puhelin 365.
Ilmotushinta 50 senttiä tuumaa kerran. Naimailmotuksista $1.00 ensimäiseltä tuumalta ja 50 senttiä jokaiselta seuraavalta tuumalta.

TOIMITUS:
Maiju Nurmi
Box 99, Astoria, Oregon.

Toverittaren tilaajamäärä osottaa seuraavaa:

Uusia	157
Uudistuksia	40
Katkennut	170

KATSAUKSIA

KANSAINVÄLISEN NAISTEN KONGRESSIN PÄÄTÖKSIÄ

Zyrich, toukok. 21 p. — Kansainvälisessä naisten kongressissa loordi Frenchin sisar, rouva Despard, esitti hyväksyttäväksi päätöslauselman, jossa vaaditaan naisille oikeutta olla ehdostettuina kansojen liitossa ja suositetaan neiti Jane Addamsia Chicagosta, ensimäiseksi naisten edustajaksi. Päätöslauselma hyväksyttiin yksimielisesti.

United Pressin kirjeenvaihtajan häntä haastatellessa neiti Addams sanoi olevansa tyytyväinen kongressin työhön.

"Mielen hartaus ja yksimielisyys olivat mitä ilahuttavimpia ilmioitä kongressissa", sanoi neiti Addams. "Keskustelu tapahtuivat ilman kinastelua, villiä puheita taikka edesvastuutonta suunnittelua. Naisten vaatimusten kohtuullisuus, heidän poliittinen terävänäköisyytensä ja kaiken oleellisen, todellisen käsittäminen oli hämmästyttävää. Siellä tuli näytetyksi oikeutetuksi naisten vaatimus saada ottaa osaa politiikkaan miesten rinnalla.

"Tärkeimmät käsiteltävänä olleet poliittiset asiat olivat: protesti rauhanehtoja, kauppasulun edelleen ylläpitämistä ja Venäjän ja Unkarin asioihin ascellistu sekaantumista vastaan.

Viimeisessä istunnossa hyväksyttiin yksimielisesti ehdotus, että naiset kautta mailman kutsutaan lakkoon siinä tapauksessa, jos jälleen sota puhkeaa. Ehdotuksen esitti kongressille rva Hertzka, Vienistä, Itävallasta, ja se tuli hyväksytyksi sen jälkeen kun siihen oli ensin tehty sellainen muutos, että lakko tullaan julistamaan siinäkin tapauksessa vaikka kansojen liittokin olisi antanut hyväksymisensä sodan julistamiselle.

Samalla kongressi päätti lähettää lähetystön kansainvälisen sosialistisen toimeenpanevan komitean kokoukseen, Lucernen ensi elokuussa, kehottamaan sitä vaikuttamaan siihen suuntaan, että kaikki sosialistit kieltäytyisivät sotapalveluksesta jos vielä uusi sota puhkeaa. Kongressissa valittiin myöskin toinen lähetystö, jonka tehtäväksi annettiin esittää nämä päätöslauselmat rauhankongressille.

Edustajahuone kannattaa naisten äänioikeutta.

Edustajahuoneen istunnossa t. k. 21 p. äänestettiin taas naisten äänioikeuskysymyksestä ja valtavalla äänten enemmistöllä kannatti huone äänioikeuden myöntämistä naisille. Jäsenten muutos senaatissa antaa toivoa, että naiset vihdoinkin saavat täydet kansalaisoikeudet tässäkin maassa.

Neekerinaisten asemasta

Toledo-joen rannalle oli virta kuljettanut mutase nvaatekäärön, joka tarkastettaessa huomattiin olevan hukkuneen neekeritytön ruumis. Ne, jotka tuusivat tytön, tiesivät, että hän oli joutunut pois jostakin konttorityöstä heti aselevon allekirjotuksen jälkeen kun neekerinaisia alettiin erottamaan useista paremmista töistä, joihin heitä oli sodan ajaksi täydytty otaa. Tyttö oli epätoivoissaan tehnyt itsemurhan hukuttautumalla. Hän oli jonkun etelä valtion yliopiston entinen oppilas, sivistynyt nainen, joka olisi kelvannut opintojensa ja kykyjensä puolesta opettajattareksi tai mihin muuhun sivistyneen naisen tehtävään tahansa, mutta katkera rotuennakkoluulo oli yhtennä vaikuttavimpana tekijänä siihen, ettei työnantajat ottaneet häntä palvelukseensa.

"Meillä mustilla tytöillä ei ole tilaisuutta kunnolliseen työhön ja elämään vaikka olisimme kuinka oppineita ja kykeneviä tahansa. Etelässä meillä ei ole muuta keinoa elää, kuin tulla prostituoeratuiksi ja pohjosessa ei meille anneta mitään kunnollista työtä", kirjottaa tuo neekerinainen tuttavilleen ennen kuolemaansa. Samanlaisia tarinoita löytyisi kaikkialta mustien raatajasiskojen keskuudesta. Neekerinaisia käytetään ainoastaan kaikissa saastaisimmissa töissä, joissa heillä teetetään pitkiä työpäiviä pienillä palkoilla. Valkoset naiset eivät siedä heitä samoissa työpaikoissa ja jos ovat pakotettuja sietämään niin he eivät huoli heitä samoihin unioihin. Hyvin usein, melkeinpä yleinen on suhde miestyöläisten keskudessa sama, neekereitä ei huolita samoihin töihin jos suinkin se voidaan auttaa ja samoihin unioihin he eivät tahdo mitenkään päästä. Ankara taistelu olemassaolon puolesta tukee kaikenlaisia rotuennakkoluulojakin, niin, että meillä on työtaisteljemme historiaan yhdistynyt mustan ja keltasen vaaran kammo. Siellä missä valkoset suinkin ovat voineet järjestöjensä avulla määrätä mustan tai keltasen työvoiman rajotuksen, ovat he sen tehneet. Sodan ajalla on valkosten työläisten kontrolli tässä suhteeesa useissa paikoissa höllentynyt. Työvoiman puutteen takia on neekereitä otettu useihin töihin, joissa heitä ei koskaan ennen ole käytetty. He ovat osottautuneet nöyriksi ja nopeiksi työntekijöiksi ja siis sangen mieluisiksi työnantajille. Eräässä keski-lännen tehtaassa otettiin sodan ajalla kaikkiin töihin neekerinaisia, heistä opetettiin yksin koneenkäyttäjiä kin. Tehtaan isännöitsijä on niin mielissään näiden naisten työstä, että hän sanoo raportissaan: "Vaihtamalla valkosen työvoiman mustaan, olen saavuttanut niin hyviä tuloksia, etten ole osannut lainkaan sellaisia toivoa; vihdoinkin saan työläisiltäni täyden työpäivän täyden päiväpalkan edestä." Nuo neekerittäret päästyään inhottavan saastaisista, pienipalkkaisista töistä hiukan siistimpiin ja parempipalkkaisiin töihin, olivat valmiit raatamaan paljon kovemmin kuin valkoset sisarensa. Saatuaan vihdoinkin aina toivomansa kunnollisen työn, entiseen verraten kunnollisella palkalla, siistissä ympäristössä, jossa he voivat tuntea suurempaa itsekunnioitustaankin ,ja saaden tämän kaiken mukuana myöskin toivoa päästä enemmän osalliseksi elämän nautinnoista—nämä neekerittäret ovat valmiit alentamaan valkosten sisartensa ja lopulta myöskin oman työ- ja palkkatasonsa.

Uudistuksille Enemmän Huomiota

on annettava, jos mielimme saavuttaa **kymmenen tuhannen** mailipostin **Toverittaren** tilaajamäärässä. **Ja se on vallan helppo tehtävä,** siksi paljon tulee uusia tilauksia joka viikko, mutta vika on siinä, että **annetaan liian vähän huomiota uudistuksille.** Esim. viime viikon numerot osottavat **157 uutta tilausta,** mutta ainoastaan 40 uudistusta 210:stä katkeavasta, joten 170 tilausta **jäi asiamiesten velttouden takia ottamatta.** Siis vaikkakin uusia tilauksia tuli noin sievonen summa, niin tilaajamäärä lisääntyi viikon varrella ainoastaan 27:llä, kiitos siitä etupäässä Toverittaren tilaajille ja pikku paikkakutien asiamiehille, kuten alempana olevasta luettelosta käy selville on se heidän ansiotaan.

Idässä ei näköjään, syystä tai toisesta, anneta Toverittarelle sille kuuluvaa huomiota, eikä ole annettu koko tämän vuoden aikana. Miksi ei, emme tiedä. Ei minkäänlaisia huomautuksia ole tullut lehden sisällön suhteen, että voisi ajatella tyytymättömyyden olevan vallalla.

Pois velttous ja nahjusteleminen niin lännessä idässä kuin keskivaltioissakin, ja rivakasti toimintaan asiamiehet, tilaajat ja lukijat. Seuratkaamme kaikin näiden esimerkkiä, joiden nimet tässä seuraa:

No. 6,617 Ina Dahl, Bovey, Minn.
No. 10,763 Selma Kallio, Seattle, Wash.
No. 5,904 Evi Aato, Cloquet, Minn.
No. 5,476 Wilho Numminen, Redruta, Mich.
No. 8,295 Olga Kotialho, Niles, Ohio.
No. 7,190 Esther Forsty, Frederick, S. D.
No. 10,339 Katri Hentunen, Pittsburg, Pa.
No. 11,626 Hilda Turja, Alvina, Minn. (8).
No. 10,622 Elizabeth Hill, Ashby, Mass. (2).
No. 6,271 Manda Wakkuri, Diorite, Mich.
No. 5,417 Anna Kyllönen, South Range, Mich.
No. 11,627 Saimi Pukema, Calpella, Cal.
No. 3,991 Sievä Lehto, Ironwood, Mich.
No. 9,512 Ida Järvi, Fridale, Wash.
No. 9,320 Liisa Matson, Iron Jct., Minn
No. 8,794 Mrs. Remes, Ludlow, Vt.
No. 6,306 Hilma Saastamoinen, Lowell, Mass.
No. 10,623 Hilma Moisio, Ashby, Mass.
No. 6,263 M. Wäisänen, Begley, Mich.
No. 10,067 Hannah Olson, McKeesport, Pa.
No. 10,261 Mini Ollikainen, Jersey City, N. J.
No. 11,638 Mandi Blomster, Comptche, Cal. (5).
No. 11,629 Elvi Koski, Sault Ste Marie, Ont. Can. (23).
No. 3,743 Elsie Ruotsala, Ishpeming, Mich.
No. 11,630 Olivia Kauhanen, Toronto, Ont., Can. (10).
No. 5,836 Elvira Haanpää, Los Angeles, Cal.
No. 9,833 Lilja Wesala, Warren, Ohio.
No. 6,294 Olga Johnson, Riley, Maine. (2).
No. 11,631 Fred Kivelä, Chase River, B. C., Can. (9).
No. 11,632 Mrs. Alfred Luoma, Granite Bay, B. C. (2).
No. 10,406 Sylvia Erickson, North Spur, Cal.
No. 7,576 Hilja Ylönen, New York, N. Y.
No. 6,051 Mamie Sointu, Herman, Mich.
No. 11,633 Wm. Lammi, Astoria, Ore.

Täydymme vieläkin lopuksi huomauttaa, että mikä vaivaa itäläisiä, kun tästäkin tilaajamäärästä on **ainoastaan 12 tullut idästä.** Koettakaapa rynnistää täsedes kovemmalla vauhdilla.

Toverillisesti,
TOVERIN LEVITYSOSASTO.

KIRJEITA

HERMAN, MICH.

Kova oli pelko porvaripuolueilla täällä L'Aansen townshipissa tämän kevään vaalien edellä, että jos "roskajoukko" ottaa ohjakset omiin käsinsä, koskapa turvasivat valheisiin, kuten Suomen lahtarit, selittäen aivan tuulesta temmattuja juttuja omien porvaripilliensä palstoilla kuten seuraavasta kuuluu. Suurella tohinalla oli tämän townshipin virallisessa läänenkannattajassa pätkä, että kauntin lääkäri Von Zellen on ajettu täältä väkivaltaisesti pois (Von Zellen oli täällä virkamatkoillaan silloin) ja annettu ainoastaan kaksi minuuttia aikaa poistua paikkakunnalta. Näinollen tämän lääkärin oli muka pitänyt sitten kävellä noin lähemmäs kymmenen mailla kotiaan L'Anseen. Juttua peräämään tuli sitten tänne virkamiehiä ja tietysti sosialistit olisivat saaneet ansaitun rangaistuksen, vaan asian ollessa aivan valhetta, saivat herrat "nuolla näppejään." Tällä tavalla ne porvarit runnaavat vaalien aikana. Nyt ei ole taasen mitään hätää ensi kevääseen asti kun porvarit voittivat omat miehensä virkoihin. Mutta sanoohan vanha sananlasku: "valheen kengillä ei pitkälle potkita", ja niin käy tässäkin. Ne ovat olevat olot, jotka lopulta panevat työläiset ajattelemaan että missä on vika, ja taasen keksimään keinoja millä sen voisi korjata hyväksi.

Ihanneliitto on hyvässä toiminnassa. Lapsilla on ollut jo yhdet iltamatkin. On hauskaa nähdä miten lapset ovat innostuneet omassa liitossaan. Ikävintä on että täälläkin on yksi osa nuorista, jotka eivät vielä ole tietoisia oman luokkansa järjestäytymisen tärkeydestä, koskapa eivät ota toimintaan osaa siten, että käsittäisivät sen omana ja luokkansa velvollisuutena vaan useinkin otetaan "armosta" toimia vastaan. Tämä ihanneliitto on sellainen alaikäisten osasto, jossa heihin kasvatetaan ja kehitetään luokkataisteluhenkeä. — Nyt jos vanhemmat kehottaisivat nuoria poikiaan ja tyttöjään yhtymään ja pysymään ihanneliiton maksavina jäseninä, silloin he saisivat olla vakuutettuja siitä, että heidän lapsistaan kun he tulevat kahdeksantoista vanhoiksi, tulee sosialistipuolueen varmoja kannattajia. Silloin he ottavat osaa luokkataisteluun pyhän velvollisuuden tunteesta, tietoisina siitä, että he ovat sen luokan jäseniä, joka vuosituhansia on sorron yössä vaikeroinut, ja tietoisina siitä, että ne kärsimykset, mitkä heidän